

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1603

Vita S. Malci Monachi Captiui: ex ea quæ est per D. Hieronymum egregiè
conscripta Claruit circà annum Domini 372. sedente Damaso Papa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42787

purares, condidit, Quod ſimulac Constantia
(quæ peruigiles in eius ſepulchro noctes du-
cere, & quaſi cum præſente ad adiuuandas ora-
tiones ſuas fermocinari ſolebat) intellexit,
ſtatim exanimata, veram in ſeruum Dei dile-
ctionem etiam morte comprobauit. Cernas
uſq; hodiè miram inter Palæſtinos & Cyprios
contentionem: his corpus uiri Dei, illis ſpiri-
tum ſe habere certantibus. Et tamen in utriſq;
locis magna quotidie ſigna fiunt; ſed magis in
hortulo Cypri: forſan quia plus illum locum
dilexerit.

*Miracula
poſt obitum.*

VITA S. MALCI MONACHI CAP. *Vide Tom. 4. Annal. Co.*
tiui: ex ea qua eſt per D. Hieronymum egregiè
conſcripta. Claruit circa annum Domini 372. Baron.
ſedente Damaso Papa.

MARONIA triginta ferme millibus ab *21. Octob.*
Antiochia vrbe Syriæ, haud grâdis ad
orientem diſtat viculus. Erat illic
quidam ſenex nomine Malchus (quem nos La-
tinè Regem poſſumus dicere) Syrus natione &
lingua, & reuerà *αὐτόχθων*. Anus quoque in e-
ius contubernio valdè decrepita; & iam morti
proxima uidebatur: tam ſtudioſè ambo reli-
gioſi, & ſic Eccleſiæ limen terentes, ut Zacha-
riam & Elizabeth de Euangelio crederes, niſi *αὐτόχθων*
quòd Ioannes in medio non erat. De his cùm *Luc. 1.*
curioſè ab accolis quærerem quænam eſſet eo-
rum copula matrimonij, ſanguinis an ſpiritus,
omnes voce conſona ſanctos & Deo placètes,
& mira neſcio quæ respondebant. Qua cupi-
ditate illectus, adorſus ſum hominem & cu-
rioſius ſciſcitatus rerum fidem, hæc ab eo
V acce-

accepi. Ego, inquit, mi nate, Maroniaci agelli colonus, sed solus parentibus fui. Qui cum me quasi stirpem generis sui, & hæredem familie ad nuptias cogerent, monachum potius me velle esse respondi. Quantis pater minis, quantis mater blanditijs persequuti sunt, vt pudicitiam proderê hæc res sola iudicio est, quod & domum & parentes fugi. Et quia ad Orientem ire non poteram, propter vicinam Persidem Romanorum militum custodiam ad Occidentem verti pedes, pauillum nescio quid portans viatici, quod me ab inopia tantum defenderet. Quid multa? Perueni tandem ad eremum Chalcidos, quæ inter Immam & Essam magis ad Austrum sita est. Ibi repertis monachis eorum me magisterio tradidi: manuum labore victum quæritans, lasciuiamque carnis refrænanans ieiunijs.

Malchus fugit parentes, ne cogatur uxorem ducere.

Fit monachus.

Tentatur à Satana sub pietatis specie.

2. Petri 2.

En veri pastoris studiū. Genes. 3.

Post multos annos, incidit mihi desiderium, vt ad patriam pergerem, & dum adhuc viveret mater (iam enim patrem mortuum audieram) solarer viduitatem eius, & exinde venidura posens iuncula, partem erogarem pauperibus, partem monasterio constituerem; quid erubescerem confiteri infidelitatem meam? partem in sumptuum meorum solatia reseruarem. Clamare cepit Abbas meus diaboli esse tentationem, & sub honestæ rei occasione, latere antiqui hostis insidias. Hoc esse, reuerti canem ad vomitum suum. Sic multos monachorum esse deceptos: nunquam siquidem diabolum aperta fronte se proderem. Proponerebat mihi exempla de scripturis plurima: inter quæ illud; quod initio Adam quoque & Euam spe diuinitatis supplantauerit. Et quidem

dem cum vt manerem ijsdem mihi persuadere non posset prouolutus genibus obsecrabat, ne se desererem; ne me perderem: nec aratrum tenens post tergum respicerem. Væ misero mihi: vici monitorem pessima victoria; putans illum non meam salutem, sed suum solatium quære-
Luca 9.
*Quam sit pe-
 riculosum
 monasteriū
 deserere.*

re. Prosequutus ergò me de monasterio, quasi funus efferret, & ad extremum valedicens, Video, ait, te fili sarañæ cauterio notatum: non quæro causas, excusationes non recipio. Ouis quæ de ouibus egreditur, lupi statim morsibus patet.

De Berrhœa ad Essam pergētibus, vicina est publico itineri solitudo, per quā Saraceni incertis sedibus huc atque illuc semper vagātur. Quæ suspicio frequentia in illis locis viatorū congregat, vt imminens periculū auxilio mutuo declinetur. Erāt in comitatu meo viri, foemina, senes, iuuenes, paruuli, numero circiter septuaginta. Et ecce subito equorum camelorumq; sessorum Ismaelitæ irrunt; crinitis vittisq; capitibus, ac feminudo corpore, pallia & latas caligas trahentes: pendebant ex humero pharetræ; laxos arcus vibrantes, hastilia longa portabant. Non enim ad pugnandū, sed ad prædam venerāt. Rapimur; dispergimur: in diuersa trahimur. Ego interim longo postliminio hæreditatis possessor, & sero mei cōsilij poenitens, cū altera muliercula in vnius heri seruitutem sortitus venio. Ducimur, immò portamur sublimes in camelis, & per vastam eremū semper ruinam timentes, pendemus potius, quam sedemus. Carnes semicrudæ, cibus: & lac camelorum, potus erat. Tandem grati di-

*Saraceni vs
 ad prædā, im-
 structi per-
 gant.*

*Malchus ca-
 pitur ab Is-
 maeliti, siud
 Saraceni.*

amne transmissio, peruenimus ad interiorē solitudinem; vbi dominam liberōsque ex more gentis adorare iussi, ceruices flectimus. Hic quasi clausus carcere, mutato habitu, id est, nudus ambulare disco. Nam aëris quoque reperies, nihil aliud præter pudenda velari patiebatur. Traduntur mihi pascendæ oues, & in malorum comparatione hoc fruor solatio, quod dominos meos & cōseruos rarius video. Videbar mihi aliquid habere sancti Iacobi. Recordabor Moyfi; qui & ipsi in eremo quondam fuere pastores. Vescabar recenti caleo & lacte. Orabam iugiter: canebam psalmos quos in monasterio didiceram. Delectabar me captiuitas mea: Agebamque Dei iudicio gratias, quod monachum, quem in patria fueram perditurus, in eremo inueneram.

*Cogitur pas-
cere oues.
Genes. 29.
Exodi 3.
Exercitia e-
iū spiritua-
lia.*

*En insidias
Diaboli.
Ephes. 6.*

*Ferus eim
compellit
eū uxorem
dnersere.*

O nihil vnquam tutum apud diabolū. O multiplices & ineffabiles eius insidiæ. Sic quoque latentem me inuenit inuidia. Dominus videns gregem suum crescere, nihilque in me depræhendens fraudulentiæ (sciebam enim Apostolum præcepisse, dominis sic quasi Deo fideliter seruiendum) & volens me remunerare, quò fidum sibi magis faceret, tradidit mihi illam conseruam meam, aliquandò captiuam. Et cum ego refutarem, diceremque me Christianum, nec licere mihi vxorē viuētis mariti accipere (siquidem captus nobiscum vir eius, ab alio domino fuerat abductus) rursus ferus ille & implacabilis in furorem versus, euaginato coepit me petere gladio. Et nisi confestim brachia tendens mulierem præoccupassem: illicō fudisset sanguinem.

Iam

Iam igitur venerat tenebrosior solito, & mihi nimum matura nox; Duce in speluncam semiruram, nouam coniugem: & pronubate nobis moestitia, vterque detestamur alterum, nec facemur. Tunc verè sensi captiuitatē meā, prostratusque humi, monachum cœpi plangere, quem perdebam, dicens; Huccinè miser seruatus? Ad hoc me mea scelera perduxerunt, vt incanescente iam capite virgo, maritus fierem? Quid prodest, parentes, patriā, rē familiarem cōtempisse pro Domino, si hoc facio, quod ne facerem illa cōtempsi; nisi quod fortè propterea hæc sustineo, quia patriā desiderauī? Quid agimus anima? perimus an vincimus? Expectamus manum Domini, an proprio mucrone cōfodimur? Verte in te gladium, tua magis mors timenda est, quam corporis. Habet & seruata pudicitia suum martyrium; iaceat insepultus Christi testis in eremo; ipse mihi ero persecutor & martyr. Sic fatus eduxi in tenebris quoq; *Vult se interficere, ne prodat pudicitiam.* micantem gladium & acumine contra me verso, Vale, inquam, incoelix mulier: habeto me martyrem potius quam maritum.

Tunc illa pedibus meis prouoluta, Precor te, inquit, per Iesum Christum, & per huius horæ necessitatem adiuro, ne effundas sanguinem tuum in crimen meum. Vel si mori placet in me primum verte mucronem. Sic nobis potius coniungamur. Etiam si vir meus ad me rediret, seruarem castitatem, quam me captiuitas docuit: vel interirem potius quam perdere. Cur moreris, ne mihi iungaris? Ego morerer, si mihi iungi velles. Habeto ergo me coniugem pudicitæ, & magis animæ copulam amato, quam

V 3 . . . corpo-

*Castè viuit
& cautè cū
sua coniuge.*

corporis. Sperent domini maritum, Christus nouerit fratrem. Facile suadebimus nuptias, cum nos viderint sic amare. Fateor, inquit, obstupui, & admiratus virtutem foeminae, coniugem plus amaui. Nunquam tamen illius nudū corpus intuitus sum; nunquam eius carnem attingi; timens in pace perdere, quod in praelio seruaueram.

Transeunt in tali matrimonio dies plurimi: amabiliores nos dominis fecerāt nuptiae. Nulla fugae suspicio: interdum & mense toto aberam fidus gregis pastor per solitudinem. Post grandē interuallum, dū solus in eremo sedeo, & praefer cælum terramque nihil video, coepi mecum tacitus voluere, & inter multa, contubernij quoque monachorū recordari, maximeque vultum patris mei, qui me erudierat, tenuerat, perdideratque sicque cogitās, adspicio formicarum gregē angusto calle feruere, ferre onera maiora, quam corpora. Aliæ herbarum quaedā semina forcipe oris trahebāt, aliæ egerbāt humū de foueis, & aquarū meatus aggeribus excludebant. Illae, vêturę hyemis memores, ne madefacta hum⁹ in herbā horrea verteret, illata semina praecidebāt. Hæ luctu celebri corpora defuncta deportabant. Quodq; magis mirū est, in tātō agmine egrediēs non obstabat intrāti: quin potius si quā vidissent sub fasce & onere cōcidisse, suppositis humeris adiuuabāt. Quid multa? Pulchrū mihi spectaculum dies illa praebuit. Vadē recordatus Salomonis, ad formicarū solertiā nos mittentis, & pigras mentes tali exemplo suscitantis, coepi tādere captiuitatis, & monasterij cellulas quærere, ac

*Formicarum
depingitur
miranda
sua.*

*Contempla-
tiones eius
in solitudine.*

Proverb. 16.

formi-

formicarum illarum similitudinem desiderare, ubi laboratur in medium: cumque nihil cuiusquam proprium sit, omnium omnia sunt.

Regresso ad cubile occurrit mulier: tristitia animi velle dissimulare non potui. Rogat, cur ita exanimatus sim. Audit causas: hortatur fugam. Petro silentij fidem; non adspernatur: & iugi sulcro inter spem & metum medij fluctuamus. Erant mihi in grege, duo hirci mirae magnitudinis. Quibus occisis, utres facio, eorumque carnes viatico praepraro. Et primo vespere, putantibus dominis nos secretò cubitare, inuadimus iter, utres & partes carniū portantes. Cumque peruenissemus ad flunium (nam decem millibus aberat) inflatis conscendimusque utribus, aquis nos credimus, paulatim pedibus subremigantes, ut deorsum nos flumine deferente, & multo longius, quam conscenderamus, in alteram nos exponente ripam, vestigium sequentes perderent. Sed inter hanc madefactae carnes, & ex parte lapsae, vix triduum pollicebantur. Bibimus usque ad satietatem: futurae nos siti praeprantes. Currimus, post tergum semper adspicimus, & magis noctibus promouemus quam diebus: vel propter insidias latè vagantium Saracenorum, vel propter ardorem solis nimium.

Paulisco miser etiam referens, etsi tota mente securus, toto tamen corpore perhorresco. Post diem verò tertium, dubio prospectu procul adspicimus duos camelis insidentes venire cōcitos. Statimque mens mali praelaga, putare coepit dominum meditari mortem, solem cernere nigrescentem. Dumque timemus, & vestigijs

V 4 per

Malchus fugit cū simulata vxore.

Dominus secus eum insequitur ut occidat.

*Abdunt se
in specum
coniuges.*

per arenas nos proditos intelligimus, offertur ad dexteram specus, longè sub terram penetrans. Igitur timentes venenata animalia (nam solent viperæ, reguli, & scorpiones, cæteraque huiuscemodi feruorem solis declinantia, umbras petere) intrauimus quidem speluncam, sed statim in ipso introitu sinistra nos foueæ credimus, nequaquam vltra progredientes, ne dum mortem fugimus, incurramus in mortem. Illudque nobiscum reputantes. Si iuuat Dominus miseris, habemus salutem: si despiciat peccatores, habemus sepulchrum. Quid putas fuisse nobis animi, quid terroris, cum antespicum haud procul starent dominus & conseruus, & vestigio indice iam ad latebras peruenissent? O multo grauior expectata, quam illata mors. Rursus cum timore & labore lingua balbutit, & quasi clamante domino, mutire nõ audeo. Mittit seruum, vt nos de specu trahat: ipse camelos tenet, & euaginato gladio, nostrum expectat aduentum.

*Seruum heri
eos perse-
quentis à
leena præ-
focatum.*

Interea tribus ferme vel quatuor cubitis introgresso famulo, nobis ex occulto tergum eius videntibus (nã oculorũ eiusmodi natura est, vt post solem umbram intransibus, cæca sint omnia) vox per antrũ sonat: Exite furciferi, exite morituri. Quid statis? Quid moramini? Exite, Dominus vocat, patienter expectat. Adhuc loquebatur, & ecce per tenebras adspicimus legnã inuasisse hominẽ, & gutture suffocato, cruentum intrò trahere. Iesu bone, quid tũc terroris nobis, quid gaudij fuit? Spectabamus domino nesciente, hostem nostrum perire. Qui cum videret illũ moras facere, suspicatus est duos

uni resistere. Sed & irā differre non valens, sic-
 ut tenebat gladiū, ad speluncā venit, & furo-
 re rabido serui increpans vecordiam, prius à
 fera teneretur, quàm ad nostras latebras perue-
 niret. Quis hoc vnquam crederet, vt ante os
 nostrum, bestia pro nobis dimicaret? Sublato
 autem illo metu, similis antè oculos nostros
 versabatur interitus, nisi quòd tutius erat ra-
 biem leonis, quàm iram hominis sustinere. Pa-
 uemus intrinsecus, & nè mouere quidem nos
 ausi, præstolabamur euentum rei inter tanta
 pericula, pudicitia tantum conscientia pro
 muro septi. Leana infidias cauens, & visam se
 esse sentiens, appræhensos mordicus catulos
 effert, nobisq; cedit hospitium. Neque tamen
 fati creduli, statim erumpimus: sed expectan-
 tes diu, egredi cogitantes, illius nobis figura-
 bamus occursum.

Sublato ergò horrore & illa transacta die,
 egredimur ad vesperam, vidimusque camelos,
 quos ob nimiam velocitatē dromedarios vo-
 cant, præteritos cibos in ore voluere, & in al-
 ium missos iterum retrahere. Quibus ascen-
 sis, & noua siccaria, id est, annona refocillati,
 decima tandem die, ad Romana per desertum
 castra venimus. Oblatiq; tribuno, rem ordi-
 ne pandimus: inde transmissi ad Sabinum Me-
 sopotamiæ ducem, camelorum precium acce-
 pimus. Et quia iam Abbas ille meus dormie-
 rat in Domino, ad hæc delatus loca, me mo-
 nachis reddo: hanc trado virginibus; diligens
 eam vt sororem, non tamen ei me credens vt
 sorori.

Hæc mihi senex Malchus adolescentulo re-
 tulit.

V 5

*Item heras
ipse.*

*Malchus cū
coniuge me-
rito pudici-
tie seruatur
illius.*

*Reuertitur
ad monaste-
rium.*

*Pudicitia
nunquã cap-
tina.*

tulit. Hæc ego vobis narraui senex; & castis hi-
storiam castitatis expono. Virgines castitatem
custodire exhortor. Vos narrate posteris, vt
sciãnt inter gladios & inter deferta & bestias,
pudicitiam nunquam esse captiuam: & homi-
nem Christo deditum posse mori, non posse
superari.

*Vide C. Ba-
ron. in Not.
ad Martyr.
Roman.*

MARTYRIVM SS. VIRGINVM NV-
nilonis & Alodia: quæ passæ sunt anno Domi-
ni 851. in Hispania: Ex Ioanne Maldonato
Hispano.

22. Octob.
* Mahomete
iuxta Gene-
brardum.

*Abderha-
mes Hispanie
Rex an-
no Christi
851.*

ANNO redemptionis humanæ 851. * Ab-
derhame regni Hispaniæ gubernacula
tractante, impium promulgatur edictus,
vt Christianus quilibet ex vtroque vel altero
parente genitus Ethnicus, Christum abnegaret,
vel iugulum ensi traderet. Cumque in territo-
rio Berberano propè Olcam, duæ sorores, Nu-
nilo & Alodia, Ethnicis parentibus, Christiana-
que matre genitæ, primis ab annis matrem se-
quutæ, Christianam pietatem meditullitus im-
biberant: cognatus earum quidam de deserendo
Christo, paternoque ritu resumendo anxius
eas sollicitabat. Orbatæ siquidem vtroque pa-
rente nullam faciebant matrimonij spem, sed
omni cura & ornatu, quæ nobiles solent comi-
tari puellas, postpositis & abiectis, soli Chri-
sto, sanctæque religioni indulgebant. Quare
propinquus ille nobilitatem ac stemmata sui
generis propagari percipiens, vel potius ti-
mens ne bona fisco addicerentur, quod edicta
virgines principum contemnerent, à Christi-
cas